

ETISK DEKLARATION

Sveriges vägledarförening är en intresseförening som verkar för att stärka och utveckla karriärvägledning som verksamhet och profession. Syftet med den etiska deklARATIONEN är att den ska fungera som stöd för de som arbetar med vägledning och för de som möter vägledning.

Vägledning omfattar en mängd olika verksamheter och områden, privat och offentligt inom såväl utbildnings- som arbetsmarknadssektorn, som är riktade mot individers karriärprocesser. Karriärprocesser avser individers frågor om val, övergångar och lärande i relation till utbildning, arbetsliv och yrken. Vägledningsarbete ska präglas av professionalism och god etik.

I vägledares arbete förekommer en variation av yrkesetiska frågor. Vägledning finns på en arena med komplexa frågeställningar där olika behov och skyldigheter ofta måste vägas mot varandra och många frågor är öppna för tolkningar. Vägledning sker ofta i sammanhang där det kan finnas ett spänningsförhållande mellan individers och samhällets/verksamhetens intressen, och där skilda behov och skyldigheter måste vägas mot varandra. Lojalitetskonflikter kan uppstå när vägledare ställs inför motstridiga krav. Relationen mellan vägledare och vägledningssökande är inte heller jämbördig när det kommer till deltagarnas position och situationer. Vägledningens målgrupper är dessutom i många fall individer som i någon mening befinner sig i en utsatt situation. Yrkesetiska frågor och ställningstaganden är ständigt närvarande i det dagliga vägledningsarbetet. Etikfrågor förändras och utmanas även i relation till samhällsförändring och teknikutveckling.

Förmåga till ett reflekterat och medvetet handlande krävs i situationer som fordrar etiska ställningstaganden. Komplexiteten vad gäller det vägledande arbetets förutsättningar och frågor ställer höga krav på vägledares etiska medvetenhet. Etisk medvetenhet handlar om kunskap, kritiskt tänkande, analysförmåga och förmåga att göra relevanta bedömningar. En utvecklad etisk medvetenhet är avgörande för en professions utveckling och trovärdighet.

SVF:s yrkesetiska riktlinjer är avsedda att tjäna som stöd vid yrkesetiska ställningstaganden och dilemman som underlag för diskussion och reflektion. Med riktlinjerna vill SVF även bidra till att rikta vägledares uppmärksamhet mot den variation av etiska frågor som förekommer inom fältet. Riktlinjerna ska dessutom stödja vägledare att agera självständigt vid t ex intressekonflikter och/eller när vägledningssökande drabbas av orättfärdiga villkor.

SVF har ett etiskt råd vars uppgift är att särskilt utveckla och bevaka frågor kring vägledningens etik. Etiska rådet kan också fungera som stöd vid yrkesetiska frågor som kan uppstå.

SVF:s yrkesetik utgår från de etiska värden som kan härledas ur FN:s deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna, Barnkonventionen, EU:s resolution om vägledning 9286/04 samt OECD (2007) Karriärvägledning - handbok för beslutsfattare.

ETISKA RIKTLINJER

Alla människors lika värde är det fundament på vilket det vägledande arbetet ska vila. Vägledare respekterar varje människas unika och lika värde, främjar rättvisa och likabehandling och motverkar all form av diskriminering.

Vägledare främjar individers medvetna och övervägda studie- och yrkesval. Vägledare sätter **individen i centrum** och står fri från särintressen. Frihet och självbestämmande, fria val och egna beslut är en värdighetsprincip som handlar om att både respektera och stärka individen.

Vägledning **bygger på vetenskaplig teori och metod** och utgår från teoribildning inom vägledningsområdet. Vägledning bygger också på beprövad, professionell erfarenhet.

Profession

- Vägledare strävar efter att upprätthålla och utveckla sin professionella kompetens.
- Vägledare strävar efter att lära av varandra samt dela erfarenheter och kunskaper på ett systematiskt sätt.
- Vägledare följer den utveckling som sker avseende forskning, teorier och metoder inom området.
- Vägledare strävar efter god självkänedom och medvetenhet om egna attityder och värderingar gentemot individ och samhälle.
- Vägledare uppmärksammar gränserna för den egna professionen och hänvisar till annan kompetens när så kan vara nödvändigt för vägledningssökandes bästa.

Individ

- Vägledares bemötande av individer grundas på respekt och en strävan efter att etablera goda relationer.
- Vägledare hanterar uppgifter om personliga förhållanden med respekt för individens integritet.
- Vägledare har kunskap om och följer gällande lagstiftning för tystnadsplikt och sekretess.
- Vägledare är tydlig med förutsättningarna för mötet och om sin egen kompetens, samt anpassar vägledningsinsatserna efter den sökandes behov och situation.
- Vägledare strävar efter att ge relevant, tydlig och objektiv information.

Samhälle

- Vägledare har kunskap om de lagar, förordningar och mål som reglerar och påverkar vägledningsarbetet.
- Vägledare uppmärksammar samhälleliga orättvisor och strävar efter att företräda individen.
- Vägledare strävar i urvalssituationer efter opartiskhet och neutralitet samt är beredd att motivera sina åsikter och handlingar.